

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.017.02.2022

Pan
dr hab. inż. Zbigniew Osadowski
Rektor

Akademia Pomorska w Słupsku
ul. Krzysztofa Arciszewskiego 22A
76-200 Słupsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 – Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Akademia Pomorska w Słupsku, 76-200 Słupsk, ul. Krzysztofa Arciszewskiego 22A (dalej: „Akademia” lub „Uczelnia”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Osadowski, Rektor Akademii Pomorskiej w Słupsku, od 1 września 2016 r. (dalej: „Rektor”)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni. 2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych. 3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy o NIK ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Monika Stępka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/120/2022 z 17 czerwca 2022 r. (akta kontroli str. 1-4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Akademii analizowano możliwości dydaktyczne i w miarę potrzeb określano limity przyjęć na pierwszy rok studiów na kierunki medyczne. Warunki i tryb rekrutacji były określone przez właściwy organ Uczelni. Rekrutacja na studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo w latach 2019/2020 i 2021/2022 została przeprowadzona zgodnie z ustalonymi zasadami. Prawidłowo ustalono i pobierano opłaty rekrutacyjne.

Pozytywnie oceniono działalność Akademii dotyczącą realizacji programów kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych. W Akademii przestrzegano obowiązujących standardów przy tworzeniu programów studiów, dokonywano ich systematycznej oceny oraz weryfikowano efekty zajęć praktycznych i praktyk poprzez hospitacje.

Akademia podejmowała działania zapewniające wysoką jakość kształcenia. Na kierunkach medycznych jakość procesu dydaktycznego skutecznie nadzorowała Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Baza dydaktyczna Akademii była sukcesywnie rozwijana, uwzględniając potrzeby rosnącej liczby studentów. W szczególności uruchomiono Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej (dalej: „MCSM”), które umożliwiło prowadzenie zajęć praktycznych również w okresie pandemii. Zasoby kadrowe pozwalały na realizację zajęć określonych w programach studiów. Nauczyciele akademicki byli bardzo dobrze oceniani przez studentów. Objęte kontrolą oceny okresowe 21 nauczycieli akademickich przeprowadzono rzetelnie.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

- rozpoczęcia rekrutacji na rok 2020/2021 przed terminem ustalonym w harmonogramie rekrutacji,
- nierzetelnego określenia kryteriów przyjęć na studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo na rok 2020/2021,
- niesporządzania przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną protokołów z przebiegu rekrutacji,
- przekroczenia w roku 2020/2021 udziału liczby punktów ECTS (dalej: „pkt”) za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określonego w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia³.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni

1.1. W okresie objętym kontrolą Akademia prowadziła kształcenie na studiach o profilu praktycznym w języku polskim na kierunkach:

- pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia stacjonarne i studia drugiego stopnia stacjonarne i niestacjonarne;
- położnictwo studia pierwszego stopnia stacjonarne (od roku akademickiego 2021/2022);
- ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia stacjonarne i niestacjonarne;
- fizjoterapia jednolite studia magisterskie stacjonarne.

Na kierunek pielęgniarstwo na rok akademicki 2019/2020 o przyjęcie na studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia i na studia drugiego stopnia niestacjonarne ubiegało się odpowiednio 73, 33 i 27 kandydatów, przyjęto odpowiednio łącznie 49, 32 i 15 osób; na rok akademicki 2020/2021 odpowiednio 75, 48 i 38 kandydatów, przyjęto 52, 44 i 31 osób; na rok akademicki 2021/2022 odpowiednio – 75, 35 i 40 kandydatów, przyjęto 60, 32 i 32 osoby.

Na kierunek położnictwo na rok akademicki 2021/2022 o przyjęcie na studia stacjonarne pierwszego stopnia ubiegało się odpowiednio 22 kandydatów, przyjęto 15 osób.

Na kierunek ratownictwo medyczne na rok akademicki 2019/2020 o przyjęcie na studia pierwszego stopnia stacjonarne i niestacjonarne ubiegało się odpowiednio 31 i 43 kandydatów, przyjęto 13 i 31 osób; na rok akademicki 2020/2021 – 30 i 44 kandydatów, przyjęto 20 i 37 osób; na rok akademicki 2021/2022 – 41 i 77 kandydatów, przyjęto 32 i 47 osób.

Na kierunek fizjoterapia na rok akademicki 2019/2020 o przyjęcie na jednolite studia magisterskie ubiegało się 56 kandydatów, przyjęto 29 osób; na rok akademicki 2020/2021 – 48 kandydatów, przyjęto 32 osoby; na rok akademicki 2021/2022 – 60 kandydatów, przyjęto 43 osoby.

(akta kontroli str. 5-31)

Warunki, tryb i terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów prowadzonej w latach akademickich 2019/2020-2021/2022 określone były, zgodnie

³ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755 ze zm.).

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

z art. 28 ust. 1 pkt 10 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce⁵ przez Senat Akademii⁶. W trakcie rekrutacji⁷ nie wprowadzano zmian warunków, trybu i terminów rekrutacji.

Analiza przestrzegania wybranych warunków, trybu oraz terminów rekrutacji na studia pierwszego stopnia na kierunek Pielęgniarstwo w latach 2019/2020-2021/2022 wykazała, że zgodnie z ww. Uchwałami Senatu Akademii:

- Uczelniana Komisja Rekrutacyjna będąca organem prowadzącym rekrutację została powołana Zarządzeniami Rektora⁸;
- Rektor określił szczegółowe harmonogramy rekrutacji kandydatów na studia⁹ (dalej: „harmonogramy rekrutacji”);
- elektroniczny system rejestracji na studia uruchomiono w terminach rozpoczęcia rekrutacji, za wyjątkiem roku 2020/2021 kiedy system rejestracji uruchomiono dzień przed terminem rozpoczęcia rekrutacji, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości;
- w elektronicznym systemie rejestracji gromadzono dane niezbędne do weryfikacji podstawy do przyjęcia na studia, którą stanowił wynik maturalnego egzaminu pisemnego z przedmiotu do wyboru – języka polskiego lub języka angielskiego, a w roku 2021/2022 dodatkowo – dane dotyczące wyniku egzaminu maturalnego z biologii, za które można było uzyskać dodatkowe punkty. W roku 2020/2021 w systemie, na skutek rozbieżnych danych zawartych w Uchwale w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2020/2021, nie umożliwiono wprowadzenia wyniku egzaminu z biologii, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości;
- Uczelniana Komisja Rekrutacyjna sporządziła terminowo listy osób przyjętych w poszczególnych turach rekrutacji¹⁰;
- w roku 2019/2020 utworzono odrębne listy rankingowe, natomiast w latach 2020/2021-2021/2022 poszczególne listy przyjętych uszeregowano według liczby punktów – od najwyższej do najniższej;
- w dwóch przypadkach nieprzyjęcia na studia z powodu braku miejsc w roku 2020/2021, Przewodnicząca Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej wydała stosowne decyzje administracyjne;
- nie ustalono progu punktów uprawniającego do przyjęcia na studia. W kolejnych latach akademickich objętych kontrolą na studia przyjęto osoby, które uzyskały odpowiednio – od 39 do 286, od 30 do 264 i od 40 do 542 punktów;
- Uczelniana Komisja Rekrutacyjna zobowiązana była do sporządzenia protokołów z przebiegu postępowania kwalifikacyjnego lub przebiegu rekrutacji,

⁵ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574 tj. ze zm.).

⁶ Uchwała Nr R.000.68.18 z 19 grudnia 2018 r. w sprawie zasad i trybu przyjęć oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia i jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2019/2020 (dalej: „Uchwała w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2019/2020”); Uchwała Nr R.000.42.19 z 19 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przyjęć oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia i jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2020/2021 zmieniona Uchwałą Nr R.000.09.20 z 26 lutego 2020 r. i Uchwałą Nr R.000.35.20 z 29 kwietnia 2020 r. (dalej: „Uchwała w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2020/2021”); Uchwała Nr R.000.52.20 z 17 czerwca 2020 r. w sprawie zasad i trybu przyjęć oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia pierwszego, drugiego oraz trzeciego stopnia w roku akademickim 2021/2022 zmieniona Uchwałą Nr R.000.41.21 z 31 marca 2021 r. oraz Uchwałą Nr R.000.73.21 z 26 maja 2021 r. (dalej: „Uchwała w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2021/2022”)

⁷ Według harmonogramów określonych Zarządzeniami Rektora Nr R.021.42.19 z 24 kwietnia 2019 r., Nr R.021.59.20 z 30 kwietnia 2019 r. oraz Nr R.021.50.21 z 26 kwietnia 2021 r. w sprawie szczegółowych harmonogramów rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie odpowiednio – od 17 czerwca do 30 września 2019 r.; od 22 czerwca do 15 października 2020 r. i od 21 czerwca do 15 października 2021 r.

⁸ Nr R.021.71.19 z 13 czerwca 2019 r.; nr R.021.68.20 z 13 maja 2020 r. i nr R.021.68.21 z 31 maja 2021 r.

⁹ Zarządzenia przywołane w przypisie nr 6.

¹⁰ Lista przyjętych z 16 października 2020 r. zawierała również informację o osobach nieprzyjętych na studia.

czego w żadnym z lat objętych kontrolą nie uczyniła, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 32-189)

Limity przyjęć na kierunki pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia w latach akademickich 2019/2020 i 2021/2022 określono w uchwałach Senatu Akademii¹¹. W roku akademickim:

- 2019/2020 limit na kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia oraz niestacjonarne drugiego stopnia wynosił odpowiednio 65, 40 i 30 osób; na kierunku ratownictwo medyczne studia stacjonarne i niestacjonarne po 30 osób; fizjoterapia – 50 osób;
- 2021/2022 limit na kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia oraz na kierunku ratownictwo medyczne studia niestacjonarne został zmniejszony w porównaniu do roku 2019/2020 i wynosił odpowiednio 50, 30 i 20 osób, na kierunku pielęgniarstwo studia niestacjonarne drugiego stopnia pozostał bez zmian – 30 osób; na kierunku ratownictwo medyczne studia stacjonarne oraz fizjoterapia nie określono limitu.

Limity przyjęć nie zostały określone w roku akademickim 2020/2021.

(akta kontroli str. 190-191)

Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił, że decyzja o określeniu limitu przyjęć w roku 2019/2020 podyktowana była posiadaną w roku poprzedzającym infrastrukturą wykorzystywaną do realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz liczbą zatrudnionych nauczycieli prowadzących zajęcia praktyczne. Decyzja o utrzymaniu limitów w roku akademickim 2021/2022 podjęta była z uwagi na niepewną sytuację epidemiologiczną, która w okresie pandemii wymusiła na uczelni zwiększenie liczebności grup ze względu na ograniczenia dotyczące liczebności osób przypadających na metr kwadratowy. W roku 2020/2021 odstąpiono od określenia limitów, gdyż w styczniu 2020 r. zostało oddane do użytku Centrum Symulacji Medycznych oraz specjalistyczne pracownie medyczne utworzone w ramach projektu „Nowa infrastruktura i wyposażenie pracowni warsztatowych na potrzeby kierunków o profilu praktycznym w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym i Akademii Pomorskiej w Słupsku”. W roku 2021/2022 nie określono limitów przyjęć na kierunki ratownictwo medyczne i fizjoterapia ze względu na wystarczającą infrastrukturę umożliwiającą kształcenie umiejętności praktycznych w systemie stacjonarnym oraz ze względu na zatrudnienie nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na tych kierunkach zarówno w ramach umowy o pracę, jak i umów cywilnoprawnych.

(akta kontroli str. 1322-1324)

W okresie objętym kontrolą liczba przyjętych nie przekroczyła określonych limitów, za wyjątkiem liczby przyjętych w roku 2021/2022 na kierunek ratownictwo medyczne niestacjonarne studia pierwszego stopnia. Według stanu na 4 listopada 2021 r. przyjęto dziewięć osób ponad limit.

Z wyjaśnień Prorektora ds. Kształcenia wynikało m.in., że zwiększenie limitu przyjęć na ratownictwo medyczne nastąpiło po analizie stanu rekrutacji przeprowadzonej przez Kolegium Rektorskie.

(akta kontroli str. 5-6, 1143-1144, 1322-1324)

1.2. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 opłata za przeprowadzenie rekrutacji na studia na kierunki pielęgniarstwo, położnictwo (wyłącznie w roku 2021/2022), ratownictwo medyczne i fizjoterapia wynosiła – zgodnie z § 38

¹¹ Uchwała Nr R.000.41.19 Senatu Akademii z dnia 19 czerwca 2019 roku w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2019/2020 oraz Uchwała Nr R.000.58.21 Senatu Akademii z dnia 28 kwietnia 2021 roku w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2021/2022.

rozporządzenia w sprawie studiów¹² – 85 zł, co określono w uchwałach Senatu Akademii dotyczących warunków, trybu i terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, opisanych w pkt 1.1 wystąpienia pokontrolnego. Z ww. opłaty zwolnione były osoby posiadające ważną „Kartę Dużej Rodziny”, którą należało okazać w Punkcie Rekrutacyjnym. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 opłatę wniosło łącznie 731 osób, ze zwolnienia skorzystało natomiast łącznie 70 osób kandydujących na ww. kierunki.

Analiza prawidłowości pobierania opłat za przeprowadzenie rekrutacji i stosowania zwolnień z ww. opłat 10 osób aplikujących na studia na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia lub ratownictwo medyczne wykazała, że:

- cztery opłaty wniesiono we właściwej wysokości i w terminach wynikających z ww. uchwał Senatu Akademii określających warunki, tryb i terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji;
- w sześciu przypadkach kandydaci okazali ważną Kartę Dużej Rodziny, stanowiącą podstawę do zwolnienia z opłaty.

(akta kontroli str. 32-39, 62-69, 125-133, 193-194)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Rekrutacja na rok akademicki 2020/2021 została rozpoczęta 21 czerwca 2020 r., tj. dzień przed terminem określonym w § 4 ust. 1 Uchwały w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2020/2021, który ustalono na 22 czerwca 2020 r. System elektroniczny do rejestracji kandydatów na studia został uruchomiony 21 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 62-69, 182-183)

Z wyjaśnień Prorektor ds. Studentów Przewodniczącej Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej wynikało, że internetowa rekrutacja kandydatów na studia została uruchomiona 21 czerwca 2020 r. około godziny 22:55 z powodu obawy przed potencjalnymi problemami technicznymi i chęci posiadania pewności co do prawidłowego funkcjonowania e-rekrutacji zgodnie z harmonogramem. W dniu 21 czerwca 2020 r. w systemie zarejestrowało się sześciu kandydatów.

(akta kontroli str. 1291-1295)

W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie mogą usprawiedliwić wcześniejszego uruchomienia systemu do rejestracji kandydatów, bowiem w ww. Uchwale nie określono wyjątków dla terminu jej rozpoczęcia.

2. W Uchwale w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2020/2021 wykazano rozbieżne dane o kryteriach przyjęć na studia pierwszego stopnia na kierunek pielęgniarstwo w zakresie wyniku z egzaminu maturalnego z biologii. W Załączniku nr 1 do ww. Uchwały, zawierającym szczegółowe kryteria przyjęć na kierunki studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, określono, że osoby kandydujące na ten kierunek, które zdawały maturę z biologii otrzymywały dodatkowe punkty (przedmiot preferowany). Natomiast w Załączniku nr 2 pt. Wykaz przedmiotów branych pod uwagę przy tworzeniu rankingów nie wykazano biologii jako przedmiotu branego pod uwagę przy tworzeniu rankingów na ww. studiach. W elektronicznym systemie do rejestracji kandydatów na ww. studia nie umożliwiono kandydatom wpisania danych o wyniku egzaminu maturalnego z biologii.

(akta kontroli str. 62-81, 91-116, 182, 186)

¹² Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r., poz. 661 t.j. ze zm.).

Z wyjaśnień Prorektor ds. Studentów wynikało, że rozbieżność danych w Załącznikach do Uchwały spowodowana była przeoczeniem i niedopatrzeniem. Techniczne dostosowanie systemu e-rekrutacji przygotowano na podstawie Załącznika nr 2 do ww. Uchwały, w związku z czym wyniki maturalne z przedmiotu biologia nie zostały uwzględnione w opcjach kierunku pielęgniarstwo, a tym samym nie przyznano kandydatom dodatkowych punktów preferowanych.

(akta kontroli str. 1291-1295, 1329-1330)

W ocenie NIK powyższe wskazuje na nierzetelne przygotowanie rekrutacji na ww. studia.

3. Uczelniana Komisja Rekrutacyjna nie sporządziła protokołów z przebiegu postępowania kwalifikacyjnego w roku 2019/2020 oraz protokołu z przebiegu rekrutacji w latach 2020/2021-2021/2022, do czego zobowiązywały ją odpowiednio w latach § 4 ust. 4 pkt 2 Uchwały w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2019/2020, § 5 ust. 4 pkt 2 Uchwały w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2020/2021 oraz § 5 ust. 4 pkt 2 Uchwały w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia w roku akademickim 2021/2022.

(akta kontroli str. 32-39, 62-69, 125-133, 184)

Prorektor ds. Studentów, Przewodnicząca Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej wyjaśniła, że Uczelniana Komisja Rekrutacyjna przyjęła, iż istnieje możliwość scalenia § 5 ust. 4 pkt 1 oraz pkt 2 ww. Uchwał. Tym samym listy przyjęć kandydatów na studia były jednocześnie listami rankingowymi, a także protokołami z posiedzeń Komisji. Listy przyjęć sporządzono według uzyskanych przez kandydatów punktów kwalifikacyjnych oraz sygnowano podpisami wszystkich członków Komisji. Listy zawierały datę posiedzenia Komisji, równoznaczną z datą ogłoszenia wyników kwalifikacyjnych ustaloną harmonogramem rekrutacji. Komisja przychyliła się do wprowadzenia stosownych zmian w tym zakresie.

(akta kontroli str. 1291-1295)

W ocenie NIK przedstawione argumenty nie uzasadniają zaniechania sporządzenia protokołów, bowiem Senat Akademii w ww. Uchwałach wymienił listy przyjęć jako odrębne od protokołów z przebiegu rekrutacji dokumenty, które sporządza Uczelniana Komisja Rekrutacyjna.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą w Akademii analizowano możliwości dydaktyczne i w miarę potrzeb określano limity przyjęć na pierwszy rok studiów na kierunki medyczne. Warunki i tryb rekrutacji były określane przez właściwy organ Uczelni. Rekrutacja na studia pierwszego stopnia na kierunek pielęgniarstwo w latach 2019/2020 i 2021/2022 została przeprowadzona zgodnie z ustalonymi zasadami. Prawidłowo ustalono i pobierano opłaty rekrutacyjne. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- rozpoczęcia rekrutacji na rok 2020/2021 przed terminem ustalonym w harmonogramie rekrutacji,
- nierzetelnego określenia kryteriów przyjęć na studia pierwszego stopnia na kierunek pielęgniarstwo na rok 2020/2021,
- niesporządzenia przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną protokołów z przebiegu rekrutacji.

OBSZAR

2. Realizacja programów kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą, programy studiów na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11

ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹³, ustalone były przez Senat Akademii.

W wyniku badania programów studiów obowiązujących od roku akademickiego 2021/2022 na kierunkach pielęgniarstwo (studia stacjonarne pierwszego stopnia oraz stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia o profilu praktycznym), położnictwo (stacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym), fizjoterapia (jednolite studia magisterskie stacjonarne o profilu praktyczny) i ratownictwo medyczne (stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym)¹⁴ ustalono, że programy zawierały:

- elementy wymagane § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów;
- okres trwania studiów pierwszego i drugiego stopnia (odpowiednio sześć i cztery semestry) i studiów jednolitych (10 semestrów), zgodny ze standardami¹⁵ zawartymi w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia;
- liczbę godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, wymaganą w standardach – na kierunku:
 - pielęgniarstwo: studia pierwszego stopnia – 4949 godzin (w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia – 2994 godziny); studia drugiego stopnia – 2979 godzin (1204 godziny);
 - położnictwo studia pierwszego stopnia – 4784 godzin (2839 godzin);
 - ratownictwo medyczne – 4904 godzin (studia stacjonarne) i 4844 godzin (studia niestacjonarne) (odpowiednio 2814 i 2754 godziny);
 - fizjoterapia – 7704 godzin (3809 godzin);
- liczbę pkt koniecznych do ukończenia studiów, spełniającą wymogi standardów – 180 pkt na studiach pierwszego stopnia, 121 pkt na studiach drugiego stopnia i 300 pkt na studiach jednolitych;
- łączną liczbę pkt, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, stanowiącą – zgodnie z art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – na studiach stacjonarnych, co najmniej połowę pkt objętych programem studiów;
- zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano pkt w wymiarze – zgodnie ze standardami – większym niż 50% liczby pkt koniecznej do ukończenia studiów, tj. na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia – 107 pkt, studia drugiego stopnia – 73 pkt; położnictwo – 116 pkt; ratownictwo medyczne – 118 pkt; fizjoterapia – 194 pkt;
- zajęcia do wyboru na kierunkach pielęgniarstwo studia drugiego stopnia, ratownictwo medyczne i fizjoterapia, którym przypisano pkt w wymiarze – zgodnie ze standardami – nie mniejszym niż 5% liczby pkt koniecznej do ukończenia studiów, tj. odpowiednio dla kierunku sześć, 15 i 30 pkt;

¹³ Dz. U. z 2022 poz. 574.

¹⁴ Uchwała Senatu Akademii nr R.000.84.21 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 30 czerwca 2021 roku w sprawie wprowadzenia Aneksu nr 1 do uchwały nr R.000.54.19 z dnia 24 września 2019 roku w sprawie dostosowania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (pielęgniarstwo pierwszy i drugi stopień, ratownictwo medyczne pierwszy stopień), Uchwała nr R.000.93.21 Senatu Akademii z dnia 30 czerwca 2021 roku w sprawie wprowadzenia Aneksu nr 1 do uchwały nr R.000.89.20 z dnia 28 września 2020 roku w sprawie zmian w programie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym na kierunku fizjoterapia; Uchwała nr R.000.42.20 Senatu Akademii z dnia 29 kwietnia 2020 roku w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku położnictwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym zmieniona Uchwałą Nr R.000.85.21 z dnia 30 czerwca 2021 roku.

¹⁵ Standardy kształcenia dotyczące tych kierunków zawarto odpowiednio w załącznikach nr 4, 5, 7 i 8 do rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia.

- zajęcia zorganizowane przypisane do grup zajęć określonych w standardach w wymaganej liczbie godzin, którym przypisano właściwą liczbę pkt;
- treści programowe pozwalające osiągnąć szczegółowe efekty uczenia się określone w standardach;
- zajęcia z języka angielskiego na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo oraz zajęcia z języka obcego na kierunku ratownictwo medyczne w wymiarze – zgodnie ze standardami – nie mniejszym niż 120 godzin (pięć pkt) na studiach pierwszego stopnia i 90 godzin (sześć pkt) na studiach drugiego stopnia;
- zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego wymagane standardami kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne, którym przypisano cztery pkt;
- seminarium dyplomowe i przygotowanie do egzaminu dyplomowego, którym przypisano wymagane standardami – pięć pkt i 20 pkt na studiach odpowiednio pierwszego i drugiego stopnia oraz 22 pkt na studiach jednolitych magisterskich;
- zajęcia z wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia w wymaganym wymiarze 60 godzin.

(akta kontroli str. 195-467, 1128-1139)

Programy studiów na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego i drugiego stopnia, w okresie objętym kontrolą, podlegały ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej¹⁶ (dalej: „PKA”), w wyniku której Prezydium PKA wydało pozytywną ocenę programową kierunku pielęgniarstwo prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym¹⁷. Zespół oceniający uznał, że wszystkie 10 kryteriów zostało spełnione, w tym kryterium nr 1 dotyczące konstrukcji programu studiów w zakresie koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się oraz kryterium nr 2 dotyczące realizacji programu studiów w zakresie treści programowych, harmonogramu realizacji programu studiów, formy i organizacji zajęć, metod kształcenia, praktyk zawodowych oraz organizacji procesu nauczania i uczenia się. Zalecenia o charakterze naprawczym¹⁸ sformułowane przez PKA w wyniku poprzedniej oceny programowej¹⁹, zostały przez Akademię zrealizowane.

W okresie objętym kontrolą warunki realizacji procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego i drugiego stopnia podlegały także ocenie Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych²⁰, w wyniku której zespół wizytujący stwierdził, że Akademia spełnia wymagane kryteria oceny standardów kształcenia, co stanowiło podstawę do wnioskowania do Ministra Zdrowia o udzielenie akredytacji na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na okres pięciu lat. W wyniku wizytacji wydano siedem zaleceń, w tym sześć o charakterze pracy ciągłej²¹ i jedno od roku akademickiego 2022/2023 – wskazanie dyscypliny nauki o zdrowiu jako wiodącej.

¹⁶ Wizytacja przeprowadzona w dniach 3-4 grudnia 2021 r.

¹⁷ Uchwała nr 39/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z 27 stycznia 2022 r.

¹⁸ Dotyczące opracowania wzoru studenckiego dziennika umiejętności praktycznych pielęgniarki obejmującego tygodniowy opis czynności; dokonania zmian miejsc realizacji kształcenia praktycznego na wybranych przedmiotów zgodnie z wymaganiami określonymi w obowiązujących standardach kształcenia; wdrożenia działań promujących mobilność studentów szczególnie w ramach programu Erasmus+; skorygowania obsady zajęć z pięciu przedmiotów, tak aby osoby prowadzące zajęcia posiadały odpowiednie doświadczenie zawodowe; korekty przydziału zajęć dydaktycznych dla osób prowadzących nadzór nad praktykami studenckimi zgodnie z ich kwalifikacjami; uzupełnienia Wewnętrznego Systemu Zapewniającego Jakość Kształcenia o narzędzie mające na celu badanie satysfakcji studentów odnośnie dostępności i aktualności informacji.

¹⁹ Uchwały nr 344/2016 Prezydium PKA z dnia 30 czerwca 2016 r.

²⁰ Wizytacja w dniu 1 lipca 2022 r.

²¹ Dotyczących m.in. sukcesywnego doposażenia bazy dydaktycznej, przestrzegania zapisów obowiązujących aktów prawnych w zakresie przypisywania nauczycielom przedmiotów zgodnie z ich dorobkiem naukowym i doświadczeniem zawodowym związanym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzącymi

Z wyjaśnień Dyrektora Instytutu Nauk o Zdrowiu wynikało, że podjęto działania mające na celu realizację wszystkich zaleceń o charakterze pracy ciągłej. Zmiana dotycząca dyscypliny wiodącej zostanie natomiast wprowadzona od roku akademickiego 2023/2024. Protokół z wizytacji otrzymano zbyt późno, aby wprowadzić zmianę od 1 października 2022 r. Zmiana taka wymagała zatwierdzenia przez Instytutową i Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, Senacką Komisję Dydaktyki, a następnie przez Senat Akademii.

(akta kontroli str. 468-573, 1272-1290)

W okresie objętym kontrolą – zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów – programy studiów dla kierunków pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia podlegały okresowej ocenie:

- podczas posiedzeń Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, na których omawiane były m.in. uwagi do programów studiów, zgłaszane przez członków Zespołów ds. jakości kształcenia dla danego kierunku, w tym również studentów, przedstawicieli kierunków;
- podczas zebrania nauczycieli Katedry Pielęgniarstwa i Ratownictwa Medycznego;
- podczas posiedzenia Rady Pracodawców, gdzie omawiane były m.in. potrzeby rynku pracy;
- na podstawie oceny programowej PKA oraz Krajowej Rady Akredytacji Szkół Pielęgniarek i Położnych (dla kierunku pielęgniarstwo i położnictwo).

Weryfikacja efektów uczenia się przeprowadzana była w systemie eHMS przez każdego nauczyciela prowadzącego dane zajęcia w postaci elektronicznej Karty ewaluacyjnej przedmiotu, w której nauczyciel określał potrzeby wprowadzania zmian do programu studiów w obszarze prowadzonego przedmiotu.

W okresie objętym kontrolą programy studiów dla ww. kierunków były modyfikowane. Przykładowo od roku 2022/2023 wprowadzono zmiany²² wynikające m.in. z zaleceń PKA, z opinii zebranych od studentów i przedstawicieli Rady Pracodawców lub wytycznych Krajowej Rady Fizjoterapeutów:

- dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia polegające m.in. na usunięciu godzin samokształcenia za przygotowanie do egzaminu licencjackiego, zamianie sekwencji dwóch przedmiotów pomiędzy drugim i trzecim semestrem, zaktualizowaniu kart przedmiotów w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się, literatury i treści programowych;
- dla kierunku pielęgniarstwo studia drugiego stopnia polegające m.in. na usunięciu godzin samokształcenia za przygotowanie do egzaminu dyplomowego, nowej ofercie przedmiotów fakultatywnych, w wyniku której zaktualizowano kierunkowe efekty uczenia się, zaktualizowaniu karty przedmiotów w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się, literatury i treści programowych;
- dla kierunku ratownictwo medyczne dotyczące sekwencji przedmiotów w semestrach, aktualizacji kart przedmiotów oraz zamiany godzin wykładów na ćwiczenia umiejętności praktycznych;
- dla kierunku fizjoterapia polegające na usunięciu godzin przypisanych do samodzielnej pracy studenta, wprowadzeniu zmian w kartach przedmiotów w zakresie treści programowych, form uzyskania zaliczenia oraz pozycji literatury, zmianie formy zajęć z wykładów na konwersatoria.

(akta kontroli str. 574-594, 1140-1141, 1145-1271)

zajęciami, intensyfikacji działań mających na celu doskonalenie rozwoju zawodowego i naukowego nauczycieli akademickich, dostosowania wymogów formalno-prawnych do standardów kształcenia.

²² Uchwała Senatu Akademii Nr R.000.29.22 z 15 czerwca 2022 r.

Z wyjaśnień udzielonych przez Prorektora ds. Kształcenia wynikało m.in., że ocena programów studiów była w Akademii procesem ciągłym i realizowanym w sposób systematyczny od 2012 r. Do stycznia 2021 r. obowiązywała Procedura badań ankietowych przeprowadzanych przez Uczelnianą Komisję ds. Ankietyzacji i Ewaluacji²³ określająca zakres prowadzonych badań ankietowych wśród studentów, absolwentów, pracowników oraz potencjalnych pracodawców. Badania ankietowe związane z programem studiów dotyczyły oceny zajęć dydaktycznych i oceny modułów kształcenia – dwóch wybranych programów kształcenia na każdym z wydziałów. Obowiązywały również Wytyczne do opracowania procedur weryfikowania efektów kształcenia w programach studiów²⁴ wskazujące na opracowanie procedur dla określonych programów przez jednostki dydaktyczne prowadzące kierunek studiów. W miarę doskonalenia w 2015 r. wprowadzono tzw. kartę Weryfikacji Efektów Kształcenia (WEK) wypełnianą przez prowadzących zajęcia po zakończeniu przedmiotu, która stanowiła podstawę do monitorowania konieczności wprowadzenia zmian w programach studiów w zakresie: efektów uczenia się, treściach kształcenia, metodach dydaktycznych, formach zaliczenia przedmiotu, kryteriach zaliczenia, bilansie nakładu pracy studenta. Z uwagi na trwający w Akademii proces wdrażania nowego systemu ankietyzacji, karta WEK była nadal wykorzystywana w procesie ewaluacji. Natomiast od 1 stycznia 2022 r. obowiązywała procedura „Zintegrowany system monitorowania i ewaluacji jakości kształcenia w AP w Słupsku – ankietyzacja”²⁵, która w sposób kompleksowy regulowała zakres prowadzonych badań ankietowych. Do monitorowania i oceny programów studiów służyły wymienione w procedurze ankiety oceny m.in. propozycji zmian w organizacji praktyk, konieczności zmian karty przedmiotu, atrakcyjności zajęć, konieczności dokonania zmian w programie studiów.

(akta kontroli str. 1145-1271)

2.2. Zasady organizacji praktyk zawodowych na Uczelni i weryfikowania osiągniętych efektów uczenia się uregulowano w Regulaminie Studiów Akademii²⁶, zarządzeniu Rektora w sprawie organizacji praktyk studenckich oraz wysokości wynagrodzenia dla opiekunów praktyk²⁷. Zasady organizacji praktyk na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia określono w regulaminach zajęć praktycznych lub praktyk opracowanych w Instytucie Nauk o Zdrowiu. Wymiar, zasady, formę odbywania praktyk oraz sposoby weryfikacji efektów uczenia się na ww. kierunkach określono również w programach studiów. W celu weryfikacji efektów uczenia się opracowano Dzienniki Praktycznych Umiejętności Zawodowych, stanowiące podstawową dokumentację procesu kształcenia umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych. Zajęcia praktyczne i praktyki zgodnie z ww. regulaminami podlegały okresowej hospitacji przez koordynatorów według procedury określonej w Zarządzeniu Rektora w sprawie wprowadzenia procedury organizacji i realizacji hospitacji w Akademii²⁸.

Przykładowo na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia w latach 2019/2020-2021/2022 przeprowadzono hospitacje odpowiednio 10, 14 i dziewięciu osób prowadzących zajęcia praktyczne i praktyki, a na kierunku fizjoterapia – 10, 13 i 12. W ich wyniku stwierdzono m.in., że cele zajęć były zgodne z kartą przedmiotu,

²³ Uchwała nr R/0004/04/13 Senatu z 30 stycznia 2013 r. ze zm.

²⁴ Uchwała nr R/0004/33/13 Senatu AP w Słupsku z dnia 19 czerwca 2013 roku z późniejszymi zmianami

²⁵ Zarządzenie nr R.021.7.22 Rektora z 21 stycznia 2022 r.

²⁶ Uchwała Senatu Akademii Nr R.000.46.19 z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku oraz Uchwała Senatu Akademii Nr R.000.34.20 z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Aneksu Nr 1 do Uchwały Nr R.000.46.19 Senatu Akademii z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Akademii.

²⁷ Nr R.021.112.18 z dnia 31 października 2018 r.

²⁸ Nr R.021.170.20 z 1 grudnia 2020 r. Poprzednio obowiązywała Uchwała nr R/0004/02/13 Senatu Akademii z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzenia procedur hospitacji zajęć dydaktycznych.

metody kształcenia dobrano we właściwy sposób, treści hospitowanych zajęć były zgodne z sylabusem przedmiotowym i zakładanymi efektami uczenia się oraz, że zajęcia prowadzono przez nauczycieli i opiekunów posiadających dużą wiedzę merytoryczną popartą doświadczeniem zawodowym i kwalifikacjami. Na kierunku pielęgniarstwo w latach 2020/2021-2021/2022 w nielicznych przypadkach odnotowano brak podpisu studenta na liście obecności, co zostało skorygowane.

Ponadto na kierunku ratownictwo medyczne studia stacjonarne i niestacjonarne przeprowadzono w 2021 r. kontrole praktyk odbywających się w Pogotowiu Ratunkowym oraz w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. W ich wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zgodnie ze sprawozdaniami rocznymi z realizacji praktyk zawodowych:

- na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia za lata 2019/2020-2021/2022 – studenci odbyli je zgodnie z programem studiów. Wszyscy zaliczyli praktyki otrzymując ocenę pozytywną;
- na kierunku fizjoterapia za lata 2019/2020-2020/2021 – praktyki przebiegły bez zakłóceń, treści zajęć były zgodne z programem praktyk i zakładanymi efektami uczenia się. Wszyscy studenci zaliczyli praktyki otrzymując ocenę pozytywną;
- na kierunku ratownictwo medyczne za lata 2019/2020-2020/2021 – studenci odbyli praktyki zgodnie z programem studiów, praktyki przebiegały bez uwag, zrealizowano założenia programu kształcenia, treści programowe były realizowane według dzienników praktyk.

Ponadto w roku 2020/2021 w związku z zamknięciem podmiotów leczniczych część praktyk i ćwiczeń klinicznych na kierunku ratownictwo medyczne²⁹ i fizjoterapia³⁰ przeniesiono z semestru zimowego na semestr letni. Przyjęte rozwiązania dotyczące organizacji praktyk, zajęć praktycznych i ćwiczeń klinicznych w związku z pandemią Covid-19 na kierunku pielęgniarstwo opisano w pkt 3.4 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 195-467, 595-724)

2.3. W okresie objętym kontrolą na Uczelni obowiązywała Procedura dotycząca ustalenia programów studiów/wprowadzania zmian w programie studiów w Akademii³¹, obejmująca m.in. sposób postępowania przy ustalaniu programu oraz wprowadzaniu zmian w programie studiów, zakres możliwych zmian w programie oraz wzory obowiązujących formularzy.

Analiza dokumentacji związanej z ustaleniem programu studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo wykazała, że zgodnie z ww. procedurą:

- dokumentacja programu studiów została przygotowana w Katedrze Pielęgniarstwa i Ratownictwa Medycznego w Instytucie Nauk o Zdrowiu;
- program zatwierdziły kolejno Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Biuro ds. Kształcenia oraz Senacka Komisja Dydaktyki. Do projektu programu została zgłoszona jedna uwaga przez jednego członka Senackiej Komisji Dydaktyki dotycząca graficznego sposobu zapisania efektów uczenia się;
- projekt programu został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego. Członkowie Rady nie wnieśli uwag;
- program został ustalony przez Senat Uchwałą nr R.000.42.20 z 29 kwietnia 2020 r.

(akta kontroli str. 738-764)

²⁹ W zakresie neurologii, Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, chirurgii.

³⁰ W zakresie fizjoterapii w wieku rozwojowym i w pediatrii.

³¹ Zarządzenie nr R.021.140.19 Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 13 grudnia 2019 r.

2.4. Analiza terminarzy praktyk śródrocznych na kierunku ratownictwo medyczne³² oraz wakacyjnych³³ w latach 2020/2021-2021/2022 wykazała, że zgodnie z art. 63 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zajęcia na studiach stacjonarnych były organizowane odrębnie od zajęć dla studentów niestacjonarnych.

W latach 2019/2020-2021/2022³⁴, zgodnie z art. 63 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, liczba studentów studiów stacjonarnych wynosiła odpowiednio 2354, 2267 i 2745 i była wyższa od liczby studentów na studiach niestacjonarnych, która wynosiła odpowiednio 1001, 1032 i 1160.

(akta kontroli str. 702-722, 765)

2.5. W latach 2019/2020-2021/2022 liczba studentów³⁵ na kierunku:

- pielęgniarstwo wyniosła odpowiednio w latach – 236, 235 i 307, z tego na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia – 13, 117 i 163; na stacjonarnych studiach drugiego stopnia – 72, 68 i 83; na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia – 41, 50 i 61. Zajęcia prowadziło odpowiednio 54, 62 i 68 nauczycieli akademickich³⁶;
- położnictwo studia pierwszego stopnia (w roku 2021/2022) wyniosła 12. Zajęcia prowadziło 21 nauczycieli akademickich;
- ratownictwo medyczne wyniosła – 88, 109 i 151, z tego na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia – 40, 36 i 52 i na niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia – 48, 73 i 99. Zajęcia prowadziło 57, 57 i 61 nauczycieli akademickich;
- fizjoterapia – 61, 92 i 124. Zajęcia prowadziło 47, 58 i 67 nauczycieli akademickich.

(akta kontroli str. 765-766)

Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu wyjaśniła, że w przypadku kierunku ratownictwo medyczne nie zaistniała potrzeba proporcjonalnego zatrudnienia nowych nauczycieli akademickich. Wskaźnik liczby zatrudnionych nauczycieli do liczby studentów utrzymywany był w Instytucie na wymaganym poziomie i wynosił według stanu na 31 grudnia lat 2019-2021 odpowiednio 9,55; 9,98 i 8,60.

(akta kontroli str. 1272-1286)

2.6. Sposób realizacji programu kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia nie był przedmiotem skarg i wniosków składanych przez studentów. W rejestrze skarg i wniosków prowadzonym w Instytucie Nauk o Zdrowiu nie zarejestrowano w latach akademickich 2019/2020-2021/2022 żadnych skarg ani wniosków.

(akta kontroli str. 767-769, 1322-1324)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań w zbadanym obszarze. W Akademii przestrzegano obowiązujących standardów przy tworzeniu programów studiów, dokonywano ich systematycznej oceny oraz weryfikowano efekty zajęć praktycznych i praktyk poprzez hospitacje.

³² Realizowanych przez łącznie 43 studentów studiów stacjonarnych i 61 studentów studiów niestacjonarnych w roku 2020/2021 i 41 studentów studiów stacjonarnych i 70 studentów studiów niestacjonarnych w roku 2021/2021.

³³ Realizowanych przez łącznie 34 studentów studiów stacjonarnych i 47 studentów studiów niestacjonarnych w roku 2020/2021 i 32 studentów studiów stacjonarnych i 58 studentów studiów niestacjonarnych w roku 2021/2022.

³⁴ Według stanu na 1 października lat 2019-2021.

³⁵ Według stanu na 1 października lat 2019-2021.

³⁶ Zatrudnionych na podstawie umowy o pracę umowy cywilnoprawnej.

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia

Opis stanu faktycznego

3.1. W Akademii powołano Uczelnianą komisję ds. jakości kształcenia³⁷ do zadań której należało m.in. przedstawianie władzom koncepcji i rozwiązań zmierzających do zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, współdziałanie z jednostkami dydaktycznymi w zakresie tworzenia i funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, opracowywanie procedur zapobiegania zjawiskom patologicznym oraz procedur naprawczych, opiniowanie koncepcji kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz opiniowanie i zatwierdzanie raportów ewaluacji, raportów badań ankietowych, monitorowania procesu kształcenia. W ramach Komisji funkcjonowały cztery Zespoły ds. Monitorowania Ewaluacji: Programów Studiów i Efektów Uczenia się, Jakości Kształcenia, Studiów Podyplomowych oraz Praktyk Studentów³⁸.

(akta kontroli str. 794-809)

Z udzielonych przez Prorektora ds. Kształcenia wyjaśnień wynikało, że m.in. Akademia od 1 października 2019 r. podjęła szereg działań dostosowujących funkcjonowanie Uczelni do wymagań Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce. Ich wynikiem była m.in. zmiana struktury organizacyjnej. W konsekwencji rozpoczął się proces systematycznego dostosowywania systemu zarządzania jakością kształcenia do wymagań Ustawy oraz nowej struktury organizacyjnej. W miejsce dotychczasowych organów opartych na strukturze wydziałowej powstały Instytuty i Katedry przejmujące ich funkcje. W zakresie zapewniania jakości kształcenia podjęto działania polegające m.in. na przyjęciu dokumentu regulującego funkcjonowanie systemu zarządzania jakością kształcenia, powołaniu Uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia, systematycznym doskonaleniu systemu zarządzania jakością kształcenia poprzez powoływanie kolejnych komisji, zespołów, pełnomocników i koordynatorów, zatwierdzeniu dokumentu pt. „Polityka Jakości Kształcenia Akademii Pomorskiej w Słupsku”, zatwierdzeniu zasad opracowania koncepcji kształcenia dla kierunków studiów. Z wyjaśnień wynikało również, że w Akademii trwały prace nad doskonaleniem systemu informatycznego, polegające na wdrożeniu modułów planowania zajęć i rezerwacji sal dydaktycznych, pensum oraz sylabusu. Moduł sylabus, szczególnie istotny z punktu widzenia jakości kształcenia, przeznaczono m.in. do tworzenia programów studiów i weryfikacji efektów uczenia się. Jego wdrożenie wymagało całkowitej unifikacji narzędzi, trybu i sposobu opracowania programów studiów i ich ewaluacji. Moduł ten zostanie wdrożony do systemu informatycznego Uczelni do końca 2022 r. Ponadto do końca roku akademickiego 2022/2023 przewidziano również opracowanie ostatecznych wersji narzędzi (procedur) związanych z monitorowaniem programów studiów. Podjęto również prace badawczo-rozwojowe nad informatyzacją systemu ankietowania i analityki kształcenia w oparciu o obowiązujące na Uczelni narzędzia i systemy zbierania i analizy danych. Realizowano w tym zakresie projekt, którego zakończenie przewidziano do końca 2022 r. Ponadto w Akademii opracowano nowe narzędzia ankietyzacji, które zostaną dostosowane do wdrażanego systemu informatycznego.

(akta kontroli str. 1145-1271)

³⁷ Zarządzenie nr R.021.113.18 Rektora z 31 października 2018 r.; Zarządzenie nr R.021.136.19 Rektora z 12 grudnia 2019 r. zmienione Zarządzeniem nr R.021.24.20 Rektora z 14 lutego 2020 r.; Zarządzenie nr R.021.162.20 Rektora z 17 listopada 2020 r. zmienione Zarządzeniami Rektora nr R.021.30.21 z 2 marca 2021 r., nr R.021.133.21 z 27 października 2021 r., nr R.021.141.21 z 8 grudnia 2021 r. i nr R.021.11.22 z 28 stycznia 2022 r.

³⁸ Według Regulaminu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia wprowadzony Zarządzeniem Nr R.021.28.21 z 19 lutego 2021 r.

W Instytucie Nauk o Zdrowiu powołano Instytutową Komisję ds. Jakości Kształcenia składająca się z kierowników Katedr, Zakładów i Pracowni, Koordynatorów Praktyk oraz przedstawicieli studentów³⁹. Do jej zadań należało m.in. w zakresie zapewnienia jakości kształcenia – wdrażanie procedur opracowanych przez Uczelnię komisję ds. jakości kształcenia, kontrola programów studiów, opracowanie zasad monitorowania zasobów nauki oraz środków wsparcia dla studentów, bazy dydaktycznej, laboratoryjnej i bazy służącej do realizacji praktyk; w zakresie monitorowania i ewaluacji jakości kształcenia – opiniowanie propozycji zmian w programach studiów, opiniowanie projektów nowych programów studiów, monitorowanie działań na rzecz zapewnienia jakości kadry, prawidłowości oceniania studentów; w zakresie doskonalenia jakości kształcenia – analizowanie wyników oceny zajęć dydaktycznych, uczestnictwo w zespołach hospitujących, analiza wyników ankiet dotyczących oceny kształcenia w opinii absolwentów, dotyczących opiekunów lat i opiekunów praktyk, wnioskowanie o zmiany w programach studiów, w sposobach prowadzenia zajęć dydaktycznych na bazie uzyskanych wyników ankietowania oraz hospitacji zajęć dydaktycznych.

W trakcie posiedzeń Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia m.in. przyjęto zmiany w programach studiów, w regulaminach praktyk, regulaminach egzaminu dyplomowego, omawiano wnioski z przeprowadzonych hospitacji systemowych i procesu dydaktycznego, wyniki raportów oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, opiekunów roku i opiekunów praktyk.

(akta kontroli str. 810-837)

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z procedurą organizacji i realizacji hospitacji w Akademii w Instytucie Nauk o Zdrowiu na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, w tym od 1 grudnia 2020 r. w podziale na hospitacje oceniające jakość pracy nauczycieli akademickich⁴⁰ oraz jakość procesu dydaktycznego⁴¹ (zajęć dydaktycznych oraz egzaminów i zaliczeń). Na ww. kierunkach przeprowadzono łącznie 29 hospitacji, z tego dziewięć na kierunku pielęgniarstwo, cztery na kierunku położnictwo i po osiem na kierunkach ratownictwo medyczne i fizjoterapia. Wszystkie hospitacje oceniono pozytywnie. W wyniku pięciu z nich wydano zalecenia dotyczące m.in. konieczności sprawdzania listy obecności i większego zaangażowania w rozwiązywanie zadań praktycznych, wyświetlania treści na prezentacji multimedialnej, skrócenia części teoretycznej na rzecz ćwiczeń praktycznych. W roku 2020/2021 w wyniku wszystkich przeprowadzonych hospitacji w Instytucie Nauk o Zdrowiu zalecono wdrożenie działań przygotowujących nowo zatrudnionych nauczycieli w zakresie prowadzenia zajęć z zastosowaniem metod dydaktycznych aktywizujących oraz wzmocnienie szkoleń dla nowo zatrudnionych nauczycieli w zakresie symulacji medycznej wysokiej wierności.

Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu wyjaśniła, że od roku 2021/2022 wdrożono praktykę organizowania kursów metodycznych dla nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich. Pierwsza edycja kursu odbyła się w dniach 19-21 października 2021 r. Ponadto dla pracowników etatowych istniała możliwość podjęcia bezpłatnych studiów podyplomowych doskonalących „Dydaktyka szkoły wyższej”.

³⁹ Uchwała Rady Instytutu Nauk o Zdrowiu Akademii nr INoZ.000.2.2019 z 13 listopada 2019 r. oraz Zarządzenie Rady Instytutu Nauk o Zdrowiu Akademii nr INoZ.1.2020 z 2 grudnia 2020 r.

⁴⁰ M.in. w pierwszym roku zatrudnienia lub w związku ze zmianą etatu z ½ na cały.

⁴¹ W celu oceny realizacji zakładanych efektów uczenia się, oceny jakości zajęć praktycznych oraz oceny jakości zajęć prowadzonych w formie zdalnej.

W ww. okresie prowadzono również hospitacje praktyk i zajęć praktycznych, opisane w pkt 2.2 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 650-663, 838-852, 1272-1290)

W okresie objętym kontrolą prowadzono systematyczną ocenę nauczycieli akademickich i osób prowadzących zajęcia w Instytucie Nauk o Zdrowiu, praktyk zawodowych i opiekunów roku w formie ankiet wśród studentów Akademii.

W ramach oceny nauczycieli akademickich i osób prowadzących zajęcia oceniano m.in. przedstawienie przez prowadzącego treści programowych zawartych w sylabusie, kryteria oceniania, realizację zajęć zgodnie z rozkładem zajęć, dbałość o budowanie przychylnych relacji ze studentami, wywiązywanie się z obecności na konsultacjach i dyżurach, sposób prowadzenia zajęć. Ocenie poddano 48 nauczycieli i osób prowadzących zajęcia w roku 2019/2020 i 77 w roku 2020/2021. Większość nauczycieli otrzymała od studentów ocenę⁴² w przedziale od 4,50 do 5,00 (odpowiednio w latach 92% i 96% ocenianych), a pozostali – odpowiednio 8% i 4% ocenianych – w przedziale 4,00-4,49. Liczba wypełnionych ankiet przypadająca na jednego nauczyciela wyniosła średnio 132 w roku 2019/2020 i 104 w roku 2020/2021. W związku z wysoką oceną nauczycieli Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia nie wydała zaleceń interwencyjnych i korygujących.

W ramach oceny praktyk zawodowych w roku 2019/2020 badaniu poddano trzy kierunki, w tym pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne. Ankiety wypełniło 95 studentów (55% odbywających praktyki). W kolejnym roku 2020/2021 badaniu poddano pięć kierunków, w tym pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia. Ankiety wypełniło 138 studentów (30% odbywających praktyki). Studenci pozytywnie ocenili praktyki. Ponad 95% ankietowanych w roku 2019/2020 i 80% w roku 2020/2021 bardzo wysoko oceniło opiekunów praktyk. Instytutowa Komisja ds. jakości Kształcenia nie wydała zaleceń interwencyjnych i doskonalących praktyki zawodowe na kierunkach pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia.

W ramach oceny opiekunów roku oceniano m.in. zorganizowanie spotkania informacyjnego, zapoznanie studentów z wybranymi dokumentami, przeprowadzenie wyborów starosty roku, służenie pomocą w rozwiązywaniu problemów. Ocenie poddano łącznie 20 opiekunów roku w roku 2019/2020 oraz 24 w roku 2020/2021. Uzyskano odpowiednio 58% i 53% zwrot ankiet wśród studentów oceniających opiekunów pierwszego roku⁴³ oraz 48% i 36% zwrot ankiet wśród studentów oceniających opiekunów kolejnych lat⁴⁴. Zdecydowana większość studentów pozytywnie oceniała swoich opiekunów. W roku 2020/2021 spadł odsetek studentów oceniających opiekunów pierwszego roku wskazujących m.in. na niezapoznanie studenta z: dokumentami dotyczącymi organizacji roku akademickiego (z 6,3% do 1,6%), systemem pomocy materialnej (z 19,8% do 15,2%) i regulaminem studiów (z 6,2% do 4,0%) oraz na brak pomocy w rozwiązywaniu problemów (z 7,8% do 4,3%). W przypadku studentów oceniających opiekunów kolejnych lat – wzrósł odsetek niezadowolonych z ich pracy w zakresie wykazywania zainteresowania bieżącymi sprawami studentów (z 16,4% do 22,5%) oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów studentów (z 8,2% do 9,2%). Spadł natomiast odsetek wskazujących na niezapoznanie studenta z aktualnymi dokumentami związanymi z organizacją studiów (z 12,1% do 10,0%). W wyniku ankietyzacji podjęto prace nad aktualizacją strony internetowej Instytutu, przygotowano wytyczne dla opiekunów do przebiegu

⁴² Wyliczoną jako średnia ocena ze wszystkich pytań. Skala ocen od 0 do 5.

⁴³ Ankiety wypełniło 128 studentów pierwszego roku z 219 studentów pierwszego roku ogółem w roku 2019/2020 oraz 138 studentów pierwszego roku z 259 studentów pierwszego roku ogółem w roku 2020/2021.

⁴⁴ Ankiety wypełniło 207 studentów kolejnych lat spośród 463 studentów kolejnych lat ogółem w roku 2019/2020 oraz 120 studentów kolejnych lat z 329 studentów kolejnych lat ogółem w roku 2020/2021.

pierwszego spotkania oraz zagadnień do obowiązkowego omówienia ze studentami oraz zalecono zwiększenie częstotliwości spotkań opiekunów z rocznikami co najmniej jeden raz w semestrze.

(akta kontroli str. 853-865)

Analizę stopnia realizacji osiągniętych efektów uczenia się prowadzono w oparciu o procedurę dokumentacji i weryfikacji efektów uczenia się w Instytucie stanowiącą załączniki do Regulaminu Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Nauk o Zdrowiu⁴⁵. Weryfikacja efektów uczenia się odbywała się na podstawie:

- oceny efektów uczenia się osiągniętych przez każdego studenta w ramach realizacji danego przedmiotu,
- wyników egzaminów dyplomowych i obron prac dyplomowych (wraz z recenzjami),
- sprawozdań oraz raportów sporządzonych przez koordynatorów praktyk,
- wyników hospitacji zajęć,
- wyników ankietyzacji studentów, nauczycieli, pracodawców,
- zmian wprowadzanych do standardów kształcenia na kierunkach objętych kontrolą.

Zasady zaliczania przedmiotów i modułów, semestrów, roku, a także warunki przygotowania pracy dyplomowej określono w Regulaminie Studiów oraz zawarto w kartach przedmiotów.

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się należały m.in. egzaminy pisemne i ustne – ograniczone czasowo, z dostępem i bez dostępu do materiałów dydaktycznych, prace pisemne, sesje sprawozdawcze, prezentacje multimedialne, wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji, zadania wykonywane w grupie i egzamin dyplomowy. Do bieżącej analizy osiąganych efektów uczenia się i końcowej ich weryfikacji zobowiązani byli prowadzący zajęcia i koordynatorzy praktyk.

(akta kontroli str. 818-823, 1145-1150)

W sprawozdaniach z działalności Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Nauk o Zdrowiu w latach 2019/2020-2020/2021 sformułowano wnioski i rekomendacje dotyczące jakości kształcenia o konieczności powołania zespołów ds. jakości kształcenia dla poszczególnych kierunków, wzmocnienia nadzoru nad jakością kształcenia z wykorzystaniem technik prowadzenia zajęć na odległość, przeprowadzenia szkoleń dla nauczycieli obsługi platform do prowadzenia zajęć na odległość, powołania Rady Pracodawców do Instytutu, zamiany Zespołów ds. Jakości kształcenia dla poszczególnych kierunków na Rady programowe dla kierunków, a także utrzymania kształcenia praktycznego dla kierunków medycznych w formie tradycyjnej – w kontakcie bezpośrednim.

Z wyjaśnień Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu wynikało, że wszystkie wnioski wykorzystano, a rekomendacje zrealizowano, za wyjątkiem zamiany Zespołów ds. Jakości Kształcenia na Rady programowe, którą przełożono na rok akademicki 2022/2023. Dyrektor wyjaśniła również, że w Akademii nie funkcjonuje procedura porównania poziomu osiągniętych efektów uczenia się pomiędzy kolejnymi latami akademickimi.

(akta kontroli str. 830, 837, 1272-1286)

⁴⁵ Uchwała nr INoZ.000.1.19 z 13 listopada 2019 r. i nr INoZ.02.2021 z 21 kwietnia 2021 r. Rady Instytutu Nauk o Zdrowiu Akademii w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

W Uczelni prowadzono monitoring losów zawodowych absolwentów, na podstawie procedury badania losów zawodowych absolwentów⁴⁶. W okresie objętym kontrolą badania przeprowadzono w latach 2020-2021 i objęto nimi osoby, które ukończyły studia odpowiednio w roku akademickim 2019/2020 i 2020/2021. Do absolwentów wysłano odpowiednio 745 i 818 ankiet zawierających po 12 pytań. Wypełniono odpowiednio 15,97% i 14,42% z nich⁴⁷. W wyniku badań ustalono, że większość absolwentów pracowała (83,2% i 87,3%), a osoby, które nie pracowały były najczęściej w trakcie poszukiwania pracy lub podjęły dalszą naukę. Około połowa ankietowanych (47,9% i 54,2%) wykonywała pracę mającą związek z ukończonym kierunkiem studiów. Większość badanych oceniła na cztery albo pięć (w pięciostopniowej skali ocen) zgodność osiągniętych na Akademii efektów kształcenia z zakresu wiedzy (69,8% i 61,1%) oraz z zakresu umiejętności (66,4% i 55,1%) z oczekiwaniami wykonywanej pracy. W badaniach uwzględniono również m.in. ocenę znajomości języków obcych, umiejętności korzystania z narzędzi informatycznych, umiejętności samokształcenia oraz tworzenia i realizowania własnych koncepcji.

W zakresie monitorowania karier absolwentów studiów prowadzonych w Instytucie Nauk o Zdrowiu opracowano również:

- dystansową ocenę przydatności zawodowej absolwenta kierunku pielęgniarstwo z której wynikało, że w najbliższych latach absolwenci tego kierunku będą mieli zapewnione zatrudnienie. Ocenę przygotowano na podstawie danych o absolwentach (z 2019 r.) zawartych w ogólnopolskim systemie ELA⁴⁸, prowadzonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dotyczących czasu poszukiwania przez nich pracy etatowej, wynagrodzenia w pierwszym roku po dyplomie i wskaźników bezrobocia, a także na podstawie danych statystycznych pozyskanych z Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych. Z tych ostatnich danych wynikało, że w ostatnich pięciu latach napływ absolwentów kierunku pielęgniarstwo wciąż był niedostateczny i niepozwalający na zabezpieczenie bieżących potrzeb podmiotów leczniczych funkcjonujących w subregionie;
- Raport o losach absolwentów studiów pierwszego stopnia na kierunku fizjoterapia studiujących w cyklu kształcenia 2016-2019 na podstawie danych z 10 maja 2022 r. Wynikało z niego, że spośród 33 absolwentów⁴⁹ – 30 kontynuowało naukę przede wszystkim na uczelniach medycznych i Akademii Wychowania Fizycznego, a 25 podjęło pracę zawodową w większości w placówkach świadczących usługi rehabilitacji.

(akta kontroli str. 866-901)

3.2. W okresie objętym kontrolą zasoby kadrowe na kierunku pielęgniarstwo były przedmiotem oceny PKA oraz zespołu Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych opisanej w pkt 2.1 wystąpienia pokontrolnego. Problemy kadrowe na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia nie były przedmiotem skarg kierowanych przez pracowników lub studentów.

(akta kontroli str. 767-769, 1322-1324)

Na kierunku pielęgniarstwo udział godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Akademii jako podstawowym miejscu pracy wynosił w poszczególnych latach akademickich 2019/2020-2021/2022 odpowiednio:

⁴⁶ Uchwała Nr R.000.4.16 Senatu Akademii z 27 stycznia 2015 r. zmieniona Uchwałą Nr R.000.5.18 z 24 stycznia 2018 r.

⁴⁷ W tym odpowiednio 17 i 14 ankiet przez osoby, które ukończyły kierunek pielęgniarstwo oraz pięć i dwie ankiety przez osoby, które ukończyły ratownictwo medyczne.

⁴⁸ Ekonomiczne Losy Absolwentów.

⁴⁹ 11, którzy rozpoczęli studia w semestrze letnim i 22, którzy rozpoczęli naukę w semestrze zimowym.

- 85, 70 i 55% na studiach pierwszego stopnia,
- 86, 76 i 71% na studiach drugiego stopnia stacjonarnych,
- 86, 74 i 72% na studiach drugiego stopnia niestacjonarnych.

Powyższe zgodne było z art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, który stanowi, że w ramach programu studiów o profilu praktycznym co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

(akta kontroli str. 902-903)

W okresie objętym kontrolą w Akademii obowiązywały Regulaminy oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Akademii⁵⁰, w których określono zasady dokonywania ocen okresowych.

Analiza 21 losowo wybranych ocen nauczycieli akademickich pracujących Instytucie Nauk o Zdrowiu dokonanych w 2021 r. wykazała, że zgodnie z Regulaminem oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Akademii:

- nauczyciele wypełnili arkusze oceny odpowiadające zajmowanemu stanowisku;
- w trakcie oceny wykorzystano wyniki ocen dokonanych przez studentów, a w przypadku gdy zajęcia dydaktyczne prowadzone przez ocenianego nauczyciela podlegały hospicacji – również jej wyniki;
- opinie o działalności nauczyciela⁵¹ wyrazili bezpośredni przełożeni oraz Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu;
- oceny dokonały w zależności od zajmowanego przez nauczyciela stanowiska – Uczelniana Komisja do spraw oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczych lub badawczo-dydaktycznych albo Uczelniana Komisja do spraw oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych.

(akta kontroli str. 904-977)

3.3. W okresie objętym kontrolą Instytut Nauk o Zdrowiu realizował kształcenie w oparciu o bazę własną Akademii oraz na podstawie zawartych porozumień m.in. z podmiotami leczniczymi dotyczących kształcenia praktycznego⁵².

Według stanu na miesiąc wrzesień 2021 r. kształcenie teoretyczne na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia realizowane było w jednej sali wykładowej dla 40 osób będącej w użytkowaniu Instytutu Nauk o Zdrowiu, w 21 salach wykładowych dla od 24 do 200 osób oraz pięciu salach do ćwiczeń audytoryjnych dla od 22 do 28 osób udostępnianych przez inne jednostki Akademii. Kształcenie praktyczne na ww. kierunkach odbywało się natomiast łącznie w 30 salach i pracowniach specjalistycznych⁵³ będących w użytkowaniu Instytutu Nauk o Zdrowiu.

W okresie objętym kontrolą liczba sal ćwiczeń, w których prowadzono kształcenie praktyczne zwiększyła się o 15. Utworzono bowiem MCSM⁵⁴, w ramach którego powstało osiem pracowni, w tym wysokiej wierności sala symulacji opieki

⁵⁰ Uchwała nr R.000.65.19 Senatu Akademii z dnia 30 października 2019 r. oraz Uchwała nr R.000.97.21 Senatu Akademii z dnia 29 września 2021 r.

⁵¹ Dydaktycznej, organizacyjnej i w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych, a w przypadku nauczycieli badawczo-dydaktycznych, również działalności naukowej (gdy Akademia była podstawowym miejscem pracy).

⁵² M.in. ze szpitalami, zakładami opieki zdrowotnej, domami pomocy społecznej.

⁵³ M.in. pracownie podstawowych umiejętności pielęgniarstwa, podstawowych umiejętności położniczych, telerehabilitacji i monitoringu opieki zdrowotnej, dydaktyki klinicznej, symulacji stanów zagrożenia życia B, opieki okołoporodowej, opieki położniczo-ginekologicznej, podstaw ratownictwa medycznego, umiejętności ratownictwa medycznego, sale ALS i BLS, Multimedialne Laboratorium Przedmiotów Klinicznych.

⁵⁴ W ramach projektu pn. „Poprawa jakości kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo poprzez wdrożenie programu rozwojowego oraz utworzenie Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej”.

pielęgniarskiej, pracownia umiejętności technicznych, umiejętności pielęgniarskich, dwie sale do prowadzenia czynności resuscytacyjnych w zakresie ALS i BLS. Ponadto wyposażono sześć pracowni specjalistycznych w technologie informatyczne z zakresu telemedycyny⁵⁵, a także utworzono Interdyscyplinarne Centrum Badań nad Chorobami Cywilizacyjnymi⁵⁶, w ramach którego m.in. wyremontowano i zaadoptowano trzy pomieszczenia na pracownie badań klinicznych, epidemiologicznych i analizy statystycznej; badań procesów metabolicznych w przebiegu chorób cywilizacyjnych oraz badań podstawowych i doświadczalnych w chorobach cywilizacyjnych.

Baza dydaktyczna Uczelni spełniała wymogi § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych⁵⁷ i obejmowała m.in. pracownie specjalistyczne, w tym anatomii, fizjologii i biochemii, pracownie umiejętności pielęgniarskich i pracownie umiejętności położniczych.

W wyniku przeglądu rocznego infrastruktury dydaktyczno-badawczej w 2021 r.⁵⁸ podkomisje powołane do dokonania przeglądu funkcjonalno-użytkowego infrastruktury pod kątem dostosowania do wymogów kierunku studiów w ramach rocznego przeglądu określiły szereg potrzeb w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury, wykazały uwagi zgłoszone przez pracowników i studentów oraz rekomendacje. Dotyczyły one głównie doposażenia w sprzęt, w tym na kierunku położnictwo w zakresie zapewnienia minimalnych wymogów kształcenia na drugim i trzecim roku, określonych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu położnej.

(akta kontroli str. 978-1069)

Z wyjaśnień Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu wynikało, że w celu realizacji zgłoszonych potrzeb oraz wykorzystania uwag, w pierwszej kolejności podjęto działania konieczne do zapewnienia realizacji założonych w programach studiów efektów uczenia się. W roku 2021/2022 zakupiono sprzęt dla kierunku położnictwo (m.in. łóżko porodowe, fotel ginekologiczny, fantomy, trenażery, inkubator, drobny sprzęt medyczny) i obecnie wyposażenie dla tego kierunku spełniało wymogi zdefiniowane w programie studiów. Zakupiono również sprzęt dla kierunku ratownictwo medyczne (trenażery do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej w zakresie BLS, trenażer noworodka, dziecka i osoby dorosłej, wideolaryngoskop do nauki intubacji), pielęgniarstwo (trenażery i drobny sprzęt medyczny) i fizjoterapia (ortezy sztywne, dynamiczna i miękkie). W 2021 r. dla kierunków medycznych udostępnione zostały dwie sale komputerowe (po 25 stanowisk każda) w celu przeprowadzenia egzaminów. Ponadto uaktualniono oprogramowanie w pracowniach Telemedycyny i MCSM, na bieżąco dokonywano przeglądów sprzętu medycznego oraz ich konserwacji i naprawy, zwiększono nakłady finansowe na zakup sprzętu niezbędnego do ćwiczeń umiejętności technicznych, zatrudniono pracownika technicznego wspomagającego prowadzenie procesu dydaktycznego oraz badawczego w laboratorium. Według stanu na 26 września 2022 r. był procedowany przetarg na aparat USG oraz oczekiwano na dostawę sprzętu IT po wyłonieniu dostawcy. Na kolejne lata zaplanowano doposażenie m.in. w sprzęt IT

⁵⁵ W ramach projektu pn. „Nowa infrastruktura i wyposażenie pracowni warsztatowych dla potrzeb kierunków o profilu praktycznym w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym i Akademii Pomorskiej w Słupsku”.

⁵⁶ Na podstawie Decyzji Nr 225128/E-353/R/2018 z 31 grudnia 2018 r. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznającej dotację celową w wysokości 1749,2 tys. zł na pokrycie kosztów restrukturyzacji w latach 2018-2020.

⁵⁷ Dz. U. poz. 970.

⁵⁸ Na podstawie Zarządzenia Rektora Nr R.021.64.21 z 24 maja 2021 r. w sprawie przeglądu rocznego infrastruktury dydaktyczno-badawczej w 2021 roku.

pomieszczeń MCSM, w tym egzaminu OSCE oraz utworzenie sali operacyjnej i kolejnej sali porodowej.

(akta kontroli str. 1057-1062, 1296-1321)

Zagadnienia dotyczące rodzajów zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich w Akademii uregulowane były w Zarządzeniu Rektora z 22 stycznia 2016 r.⁵⁹, zgodnie z którym m.in.:

- wykłady należało prowadzić dla wszystkich studentów kierunków studiów lub specjalności,
- konwersatoria należało prowadzić w grupach 30 osobowych,
- ćwiczenia audytoryjne – w grupach 20 osobowych,
- seminaria dyplomowe – w grupach 10-12 osobowych,
- ćwiczenia laboratoryjne i warsztatowe – w grupach 12-15 osobowych, z uwzględnieniem liczby stanowisk w poszczególnych salach,
- ćwiczenia w pracowniach umiejętności pielęgniarskich i położniczych – w grupach 7-8 osobowych,
- zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe na kierunku pielęgniarstwo – w grupach 4-8 studentów, przy czym zajęcia realizowane w oddziałach intensywnej terapii, neonatologicznych, pediatrycznych, bloku operacyjnym, sali porodowej, podstawowej opiece zdrowotnej i specjalistycznej ambulatoryjnej – w grupach 3-4 studentów.

W przypadku gdy liczba studentów nie pozwalała na dokonanie podziału na grupy określone w Zarządzeniu, Prorektor ds. Kształcenia i Studentów mógł ustalić inną liczebności grup.

Analiza danych na dwóch wybranych kierunkach pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia oraz ratownictwo medyczne niestacjonarne studia pierwszego stopnia w latach 2019/2020⁶⁰-2021/2022 wykazała, że liczebność grup na poszczególnych rodzajach zajęć była podobna w ww. okresie. Wielkość grupy zależała m.in. od rodzaju zajęć i przedmiotu, a także liczby studentów na roku (w przypadku grup wykładowych, ćwiczeń audytoryjnych i konwersatoryjnych)⁶¹. Zajęcia w placówkach leczniczych prowadzone były w grupach od trzech do ośmiu osób, przy czym na kierunku ratownictwo medyczne w Pogotowiu Ratunkowym w zespole podstawowym lub specjalistycznym uczestniczył jeden student. Liczebność grup studentów uczestniczących w zajęciach prowadzonych w kontakcie na Uczelni zgodna była liczebnością określoną w ww. Zarządzeniu, za wyjątkiem:

- ćwiczeń laboratoryjnych z niektórych przedmiotów⁶² w roku 2019/2020 na kierunku ratownictwo medyczne oraz w roku 2021/2022 na obu kierunkach. Na ww. ćwiczeniach grupy liczyły od 18 do 25 osób;
- ćwiczeń audytoryjnych na pierwszym i drugim roku studiów na kierunku pielęgniarstwo w roku 2019/2020 i 2021/2022. Na ww. ćwiczeniach grupy liczyły od 26 do 50 osób;
- konwersatoriów na pierwszym roku studiów kierunku pielęgniarstwo w roku 2021/2022, w których uczestniczyło 50 osób (w jednej grupie).

Z wyjaśnień Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu wynikało m.in., że zwiększona liczebność grup spowodowana była ograniczoną dyspozycyjnością osób prowadzących zajęcia, brakiem pracowni specjalistycznej dedykowanej przedmiotowi

⁵⁹ Nr R.021.10.16 w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich – utraciło moc 1 października 2022 r.

⁶⁰ W semestrze zimowym.

⁶¹ Na przykład: najliczniejsza grupa wykładowa obejmowała 50 osób na pierwszym roku studiów na kierunku pielęgniarstwo, a najmniej liczna – 12 osób na trzecim roku studiów na kierunku ratownictwo medyczne.

⁶² M.in. psychologia, patologia, zdrowie publiczne.

patologia oraz specyfiką treści realizowanych na poszczególnych przedmiotach. Wykazy podziału na grupy i ich liczebność przesyłane były do Biura ds. Kształcenia i zatwierdzane przez Prorektora ds. Kształcenia.

(akta kontroli str. 1070-1100, 1319-1321)

Zgodnie z harmonogramami zajęć studentów⁶³ w roku akademickim 2020/2021:

- na studiach stacjonarnych dzienna liczba godzin dydaktycznych wynosiła: na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego stopnia od dwóch do 13 godzin na pierwszym roku studiów; od czterech do 15 godzin na drugim roku i od czterech do 16 na trzecim roku; na studiach drugiego stopnia od dwóch do 15 godzin na pierwszym roku i od trzech do 13 godzin na drugim roku; na kierunku fizjoterapia na studiach jednolitych magisterskich od jednej do 14 godzin na pierwszym roku; od trzech do 14 godzin na drugim roku i od dwóch do 15 godzin na trzecim roku;
- na studiach niestacjonarnych dzienna liczba godzin dydaktycznych wynosiła na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia – od czterech do 15 godzin na pierwszym i drugim roku studiów;
- na studiach stacjonarnych tygodniowa liczba godzin dydaktycznych wynosiła: na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego stopnia od 12 do 56 godzin na pierwszym roku; od dziewięciu do 46 godzin na drugim roku i od 16 do 72,⁶⁴ na trzecim roku; na studiach drugiego stopnia od trzech do 42 godzin na pierwszym roku studiów i od czterech do 33 godzin na drugim roku studiów; na kierunku fizjoterapia na studiach jednolitych magisterskich od ośmiu do 49 godzin na pierwszym roku; od pięciu do 49 godzin na drugim roku i od dwóch do 52 godzin na trzecim roku;
- na studiach niestacjonarnych tygodniowa liczba godzin dydaktycznych wynosiła na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia – od 11 do 35 godzin na pierwszym roku studiów; od 10 do 35 godzin na drugim roku;
- na studiach stacjonarnych semestralna liczba godzin dydaktycznych⁶⁵ wynosiła: na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego stopnia 609 i 755 godzin na pierwszym roku, 705 i 790 godzin na drugim roku oraz 666 i 595 na trzecim roku; na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia 364 i 425 na pierwszym roku oraz 405 i 195 na drugim roku; na kierunku fizjoterapia na studiach jednolitych magisterskich 489 i 610 godzin na pierwszym roku, 530 i 620 godzin na drugim roku i 605 i 615 godzin na trzecim roku;
- na studiach niestacjonarnych semestralna liczba godzin dydaktycznych⁶⁶ wynosiła na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia 364 i 425 godzin na pierwszym roku studiów; 405 i 195 godzin na drugim roku;
- na studiach stacjonarnych zajęcia rozpoczynały się najwcześniej: na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego stopnia od godziny 7.00 na pierwszym, drugim i trzecim roku; na studiach drugiego stopnia od godziny 8.00 na pierwszym roku i od godziny 7.30 na drugim roku; na kierunku fizjoterapia na studiach jednolitych magisterskich od godziny 7.45 na pierwszym roku; od godziny 8.00 na drugim roku i od 7.15 na trzecim roku;
- na studiach niestacjonarnych zajęcia rozpoczynały się najwcześniej na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia od godziny 8.00 na pierwszym i od godziny 7.30 na drugim roku studiów;

⁶³ Na przykładzie jednej grupy.

⁶⁴ Zajęcia z rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych przewidziane do realizacji w semestrze letnim oraz zajęcia przełożone z semestru zimowego na semestr letni.

⁶⁵ Zajęcia z nauczycielem i praktyki.

⁶⁶ Zajęcia z nauczycielem i praktyki.

- na studiach stacjonarnych zajęcia kończyły się najpóźniej: na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego stopnia o godzinie 20.30 na pierwszym roku; o godzinie 20.45 na drugim roku i o godzinie 20.30 na trzecim roku; na studiach drugiego stopnia o godzinie 20.45 na pierwszym roku i o godzinie 20.05 na drugim roku; na kierunku fizjoterapia na studiach jednolitych magisterskich o godzinie 20.25 na pierwszym roku; o godzinie 20.45 na drugim i trzecim roku;
- na studiach niestacjonarnych zajęcia kończyły się najpóźniej na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia o godzinie 20.30 na pierwszym i na drugim roku studiów.

(akta kontroli str. 1101)

W okresie objętym kontrolą zagadnienia dotyczące infrastruktury dydaktycznej na kierunku pielęgniarstwo były przedmiotem oceny PKA oraz zespołu Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych opisanej w pkt 2.1 wystąpienia pokontrolnego. Zagadnienia dotyczące infrastruktury dydaktycznej, liczebności grup i obciążeń dydaktycznych na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia nie były przedmiotem skarg kierowanych przez pracowników lub studentów.

(akta kontroli str. 767-769, 1322-1324)

3.4. W okresie objętym kontrolą liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosiła:

- na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego stopnia – 2810 i stanowiła 57% ogólnego wymiaru godzin na studiach. Na studiach drugiego stopnia – 1775 i stanowiła 57% ogólnej liczby godzin na studiach od roku 2019/2020 i 2020/2021 oraz 60% na studiach od roku 2021/2022;
- na kierunku położnictwo na studiach pierwszego stopnia – 3055 i stanowiła 64% ogólnego wymiaru godzin na studiach.

W poszczególnych latach akademickich 2019/2020-2021/2022 w programach studiów na kierunku pielęgniarstwo nie wprowadzano zmian w zakresie liczby godzin ww. zajęć.

(akta kontroli str. 1102)

Na kierunku pielęgniarstwo w roku 2019/2020 spełniono wymogi dotyczące maksymalnego udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (limit ten wynosił 40% liczby pkt określonej w programie studiów dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁶⁷). W roku 2020/2021 wymóg ten został spełniony na pierwszym i drugim roku na studiach pierwszego stopnia (limit wynosił 20% liczby pkt określonej w programie studiów dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁶⁸). Wymogu natomiast nie spełniono na trzecim roku studiów pierwszego stopnia oraz na pierwszym i drugim roku studiów drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. Na ww. studiach drugiego stopnia, spośród zajęć kształtujących umiejętności praktyczne przewidzianych w programie studiów, w formie zdalnej prowadzono wyłącznie ćwiczenia audytoryjne i seminarium dyplomowe.

(akta kontroli str. 1103-1106)

⁶⁷ §1b rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia.

⁶⁸ §1d rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu pandemii Covid-19 na proces dydaktyczny Rektor Akademii wprowadził szereg wytycznych i zasad, w tym m.in. w zakresie organizacji kształcenia⁶⁹ i weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się⁷⁰.

Zgodnie z zasadami organizacji kształcenia w roku 2020/2021 praktyki zawodowe realizowane były w formie bezpośredniego kontaktu, z zachowaniem reżimu sanitarnego, chyba że istniały alternatywne możliwości ich realizacji. Zgodnie natomiast z zasadami dotyczącymi organizacji praktyk studenckich w roku 2020/2021⁷¹ Rektor dopuścił odstępstwa od trybu i sposobu odbycia i zaliczenia praktyk zawodowych studentów polegające m.in. na kontynuowaniu rozpoczętych i trwających praktyk w innym terminie niż uzgodniony pierwotnie na podstawie porozumienia z pracodawcą; skróceniu czasu trwania praktyk; możliwości ubiegania się przez studenta, który wykonywał czynności w ramach zadań realizowanych przez podmioty lecznicze lub służby sanitarno-epidemiologiczne w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 o zaliczenie części zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, do których w programie studiów zostały przypisane efekty uczenia się obejmujące umiejętności praktyczne, które nabyli w czasie wykonywania tych czynności.

W związku z pandemią Covid-19 w latach 2019/2020-2020/2021 na kierunku pielęgniarstwo podjęto m.in. następujące działania związane z organizacją kształcenia praktycznego:

- zmniejszono liczebność grup odbywających praktyki, część zajęć przeprowadzono w warunkach symulowanych albo w formie zdalnej;
- w roku 2020/2021 w związku z zamknięciem podmiotów leczniczych część praktyk, zajęć praktycznych i ćwiczeń klinicznych na studiach pierwszego⁷² i drugiego stopnia⁷³ przeniesiono z semestru zimowego na semestr letni;
- niektórym studentom wykonującym czynności w ramach zadań realizowanych przez podmioty lecznicze lub służby sanitarno-epidemiologiczne w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, zaliczono część zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na podstawie imiennego zaświadczenia o wykonywaniu ww. czynności wydanego przez stosowną placówkę.

(akta kontroli str. 664-668, 724-737, 1107-1124)

3.5. W latach 2019-2022 Akademia posiadała dla kierunku pielęgniarstwo akredytację PKA na okres pięciu lat⁷⁴ oraz akredytację Ministerstwa Zdrowia na okres pięciu lat⁷⁵,

⁶⁹ Zarządzenia Rektora: Nr R.021.62.20 z 4 maja 2020 r. w sprawie organizacji kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ze zm.; nr R.021.114.20 z 4 września 2020 r. w sprawie organizacji kształcenia w Akademii w okresie zagrożenia zakażeniem koronawirusem SARS-CoV-2 w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 ze zm.; nr R.021.16.21 z 27 stycznia 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia w Akademii w okresie zagrożenia zakażeniem koronawirusem SARS-CoV-2 w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021; Nr R.021.124.21 z 14 października 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia w Akademii w okresie epidemii COVID-19; Nr R.021.136.21 z 25 listopada 2021 r. w sprawie okresowej zmiany organizacji kształcenia w Akademii.

⁷⁰ Zarządzenia Rektora: Nr R.021.63.20 z 4 maja 2020 r. w sprawie zasad weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programach studiów w ramach zaliczeń i egzaminów z wykorzystaniem technologii informatycznych z związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 ze zm.; Nr R.021.174.20 z 16 grudnia 2020 r. w sprawie zasad weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programach studiów, studiów podyplomowych, programach kształcenia doktorantów w ramach zaliczeń i egzaminów z wykorzystaniem technologii informatycznych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

⁷¹ Zarządzenie nr R.021.154.20 Rektora z 5 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia zasad dotyczących organizacji praktyk studenckich i doktoranckich w Akademii Pomorskiej w Słupsku w roku akademickim 2020/2021

⁷² W zakresie ginekologii, podstawowej opieki zdrowotnej, chorób wewnętrznych, rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych, opieki paliatywnej i geriatрії.

⁷³ W zakresie pielęgniarstwa operacyjnego.

⁷⁴ Uchwała nr 39/2022 z 27 stycznia 2022 r.

⁷⁵ Decyzja nr 48/VI/2022 z 8 września 2022 r.

dla kierunku położnictwo natomiast – akredytację z Ministerstwa Zdrowia na okres trzech lat⁷⁶.

(akta kontroli str. 1322-1324)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W roku 2020/2021 na kierunku pielęgniarstwo na trzecim roku studiów pierwszego stopnia oraz na pierwszym i drugim roku stacjonarnych i niestacjonarnych studiów drugiego stopnia, studenci uzyskali w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość odpowiednio 10, 17 i 30 pkt, tj. 27,8%, 56,7% i 66,7% liczby pkt określonej dla tych zajęć w programie studiów dla ww. lat studiów. Było to niezgodne z § 1d rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia, w którym określono, że w roku akademickim 2020/2021 student mógł uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość część efektów uczenia się przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, umożliwiającą uzyskanie nie więcej niż 20% liczby pkt określonej dla tych zajęć w programie studiów dla roku studiów, na którym kształcił się ten student.

(akta kontroli str. 1103-1106)

Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu wyjaśniła, że interpretując zapisy rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia dotyczące liczby pkt możliwych do realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wyliczono 20% pkt z całego cyklu kształcenia, a nie dla danego roku akademickiego. Ponadto interpretując zapisy rozporządzenia w sprawie studiów odnoszące się do panującej sytuacji epidemiologicznej, podjęto decyzję o realizacji części zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w formie zdalnej. Na trzecim roku studiów pierwszego stopnia, z powodu zamknięcia podmiotów leczniczych podczas pandemii Covid-19, realizacja zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych w kontakcie bezpośrednim wiązała się z koniecznością wydłużenia studiów, a tym samym opóźnienia egzaminu dyplomowego i braku napływu nowych pracowników do podmiotów leczniczych. Z uwagi na dramatyczną sytuację w podmiotach leczniczych związaną z brakiem personelu medycznego, podjęto decyzję o realizacji części zajęć praktycznych w formie zdalnej, co pozwoliło na zapewnienie wsparcia w zakresie obsady personalnej oddziałów szpitalnych. Na studiach drugiego stopnia znaczną część studentów stanowiły osoby pracujące, co powodowało częsty kontakt z osobami chorymi na Covid-19 i znaczny odsetek studentów był objęty kwarantanną. Z uwagi na powyższe, aby zminimalizować rozprzestrzenianie się zakażeń, a jednocześnie umożliwić studentom kontynuację kształcenia, podjęto decyzję o przeprowadzeniu wszystkich zajęć odbywających się w formie ćwiczeń audytoryjnych z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość, na rzecz realizacji takich zajęć jak ćwiczenia kliniczne i ćwiczenia symulacyjne w bezpośrednim kontakcie ze studentem. Ponadto na drugim roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wliczono również seminarium dyplomowe, które polega głównie na pracy nad przygotowaniem pracy dyplomowej.

(akta kontroli str. 1326-1328)

NIK, nie kwestionując zasadności decyzji o realizacji części zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w formie zdalnej, wskazuje, że w ww. przepisie nie określono wyjątków od jego stosowania w sytuacjach opisanych w wyjaśnieniach.

⁷⁶ Decyzja nr 17/V/2020 z 8 grudnia 2020 r.

OCENA CZĄSTKOWA

Akademia podejmowała działania zapewniające wysoką jakość kształcenia. Na kierunkach medycznych nadzór nad jakością procesu dydaktycznego skutecznie sprawowała Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Baza dydaktyczna Akademii była sukcesywnie rozwijana, uwzględniając potrzeby rosnącej liczby studentów. W szczególności uruchomiono MCSM, które umożliwiło prowadzenie zajęć praktycznych również w okresie pandemii. Zasoby kadrowe pozwalały na realizację zajęć określonych w programach studiów. Nauczyciele akademicy byli bardzo dobrze oceniani przez studentów. Objęte kontrolą oceny okresowe 21 nauczycieli akademickich przeprowadzono rzetelnie.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła przekroczenia w roku 2020/2021 udziału liczby pkt za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, określonego w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK:

- Uwagi – nie formułuje uwag pokontrolnych.
- Wnioski – wnosi o wyeliminowanie przypadków nieprzestrzegania ustalonych przez Uczelnię zasad rekrutacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 9 listopada 2022 r.

Kontroler
Monika Stępka
gł. specjalista kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Dyrektor

.....
p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
.....
podpis
Ewa Duszka